

DIENOS ŽINIOS

Nr. 122 (141) II metai

Gläsenbach, 1946 rugsejo 18

SUKRĖTIMAS VOKIETIJOJ DĖL MOLOTOVO PAREIŠKIMO.

Paryžius. - Kaip jau buvo pranešta, užsienio reikalų ministras Molotovas spaudos konferencijoje pareiškė, kad rytinės Vokietijos sienos galutinai nustatytos, ir tuo pasipriešino Byrnes Stuttgart kalbai, kurioje šis pareiškė, kad Oderio siera dar nėra galutinai nustatyta.

Molotovas savo pareiškime pažymėjo, kad didieji keturi leido vokiečiams evakuotis iš Silezijos ir tuo automatiškai sutiko su rytinėmis Vokietijos sienomis. Naujoji lenkų-vokiečių siera buvo dar Yaltoje diskutuota ir vėliau Potsdame nustatyta; tokiu būdu ji tapo "fait accompli" ir tereikėjo ją taikos konferencijoje tik formaliai priimti.

"Du milijonai vokiečių jau išsikėlė"-pareiškė Molotovas-"ir tiek pat lenkų atsikėlė į jų vietas. Dėl to nebegalima galvoti apie šios politikos pakeitimą".

Vakar Londono Foreign Office atmetė Molotovo nuomonę. Britų vyriausybė jokių būdu negali sutikti su Molotovo pareiškimu, kad Potsdamo nutarimai reiškia galutinį Oderio-Weisės sienos priėmimą. Britų politika visiškai sutinka su JAV nuomone, kuria Byrnes pareiškė savo kalboje Stuttgarte. Tiesa, buvo susitarta, kad rytinės Vokietijos sritys paliekamos lenkams administruoti. Tačiau provizoriškai lenkų vyriausybė tada davė pasižadėjimus, kurie dar nėra įvykdyti. Prie to pasižadėjimų priklauso ir turėjusieji 1946 metų pradžioje įvykti laisvi rinkimai.

Molotovo pareiškimas, pagal kuri dvi turtingiausios vokiečių provincijos, Pomeranija ir Silezija, turi atitekti Lenkijai, Vokietijoje sukėlė didelį sukrėtimą. Tas sukrėtimas yra dar didesnis dėl to; kad sovietai rinkimų proga savo zonoje dažnai ragindavo rinkti komunistus, pažadėdami atitaisyti sienų netikslumus. Po naujojo Molotovo pareiškimo apie vokiečių rytinės sienas ir karščiausieji sovietų ideologijos šalininkai atšalo.

Nors amerikiečių karinė vadovybė Vokietijoje savo nuomonės apie Molotovo kalbą nepareiškė, tačiau yra aišku, kad jie ir toliau ves savo politiką: Vokietija-vokiečiams!

Heidelberg. - Iki rugsėjo mėn. pabaigos bus paleisti visi lenkų, estų, latvių ir lietuvių kilmės belaisviai, tarnavę vokiečių kariuomenėj, neatsižvelgiant į turėtąjį tarnybos laipsnį.

Didesnioji jų dalis galės likti gyventi Vokietijoje.

TAIKOS KONFERENCIJA TRYPIA VIETOJE.

Paryžius. - Taisykos konferencijos politinė-teritorialinė komisija svarsto Triesto klausimą, tačiau nematyti jokių vilčių, kad ši problema bus išspręsta.

Komisija ginčijosi dėl italų-jugoslavų sienos. Jugoslavijos atstovas Dr. Bebler pareiškė, kad jugoslavai negali pripažinti prancūzų pasiūlytosios sienos ir sutarties, kurioje bus išstatyta ši siena, nepasirašys. Jis kaltino vakarų valstybes, kad šios norėdamos padidinti Triesto sritį, siekdama turėti išeities punktą, pulti Jugoslaviją.

Komisija dar svarstė ir Triesto statutą, bet turėjo sustoti ties trečiuoju punktu, kuris aptaria būsinojo Triesto parlamento rinkimų teisę.

Iš Saugumo Tarybos.

ASTRI GROMYKO - CADOGAN ŽODŽIU, DVIKOVA.

Lake Cussess. - Saugumo Taryboje posėdis prasidėjo olandų atstovo Kleffens Ukrainos užpuolimu, kam ji iškėlė protestą prieš Graikiją. Jis pažymėjo, kad Ukrainos protestas yra visiskai be pagrindo ir pareiškė, kad toks elgesys, koki Manuileskis parodė Saugumo Taryboje, jo tėvyneje būtų vadinamas persekiojimų grandine.

Toliau Kleffens pabrėžė, kad daug kartų Tarybos nariai buvo bandę Tarybą panaudoti ne kaip istaigą, išspręsti visiems nesutarimams, bet kaip jų nacionalinės politikos ir idealogijos sceną. Tarybos uždavinys būtų apsaugoti nuo tų asmenų, kadangi jos prestižas dėl jų buvimo silpnėja. Pasiūle įsteigti trijų asmenų tarybą, kuri turėtų patikrinti klausimus, kol jie bus patiekti Saugumo Tarybai.

Taryboje kilo subruzdymas, kai Manuileskis atsikreipė prieš Kleffens ir jį apkaltino, kad jis bandęs keisti JTO.

Ji pertraukė britų delegatą Cadogan, kuris pareiškė, kad Manuileskis čia yra pakviestas tam, kad gintų savo nuomonę Graikijos klausimu, bet ne kritikuotų Saugumo Tarybos narius.

Tai Gromyko atsakė, kad jau lebe pirmą kartą pasitaiko, kad Cadogan pertraukia delegatų kalbą. Jis esąs tos nuomonės, kad jau laikas tokius asmenis sudrausti.

Pirmnikaujas Oskar Lange pareiškė, kad Manuileskis gali toliau tęsti savo kalbą.

Tada Manuileskis pasakė, kad Kleffens pasiūlymas įsteigti tokią komisiją, kuri turėtų patikrinti klausimus, prieš juos įteikiant Saugumo Tarybą, prieštarauja Chartos dėsniams.

Dr. Lange nutraukė debatus, norėdamas pasakyti atsisveikinimo kalbą, nes pirmnikavima jis turis perduoti Gromyko. Savo kalboje jis pareiškė: "Aš tikiu, kad mūsų organizacija liks aukščiau šios taikos išlaikymo organas. Jei mes turėsime tuos pačius idealus, kuriuos turėjome per karą, taim esu įsitikinęs, kad tautų vieningumui tas atneš vaisių."

Tuo posėdis buvo baigtas. Saugumo Taryba vėl susirinko antradienį.

New Yorkas. - Pirmadienio Saugumo Tarybos posėdyje so vietų delegatą Gromyko iškėlė Sovietų Sąjungos oficialų raštą, kuriame Taryba daryti visa, kad britų daliniai iš Graikijos būtų iškelti, ir pareikalauti graikų vyriausybei sustabdyti provokacijas.

veikimą prieš Albaniją. Šis sovietų pasiūlymas turėjo būti svarstomas vakar, pirmininkaujant Gromyko, tačiau apie jį neturima dar jokių žinių.

Ir Palestina....

ARABAI PAREIŠKIA, KAD JIE PARYS APSIGINSIĄ.

Jaruzalė. - Vyriausias arabų komitetas įteikė britų komisarui raštą, kuriame Didž. Britanija apkaltinama, kad ji, savo interesu, vedama, kursto žydų terorą Palestinoje. Toliau tame rašte yra patiekti tokie reikalavimai: Tuo pat paleisti "Jewish Agency" kontroliuoti jų pinigus, išsprogdinti namus, netoli kurių įvyko atentatai, ir įvykdyti mirties bausmę visiems žydų teroristams.

Buyes Jaruzalės didysis Mufti Hodsa Amin el Hussein komisarui pareiškė, kad tuo atveju, jei britų atsakingos įstaigos neveiks, patys arabai ginsis?

Iš Londono pranešama, kad Beviras buvo pasikvietęs arabų sąjungos generalinį sekretorių ir su juo tarėsi apie 5 val.

Pagal vieną Heuterio pranešimą trys "Jewish Agency" vykdomojo komiteto nariai buvo pakviesti tartis su ministru pirmininku Attlee dėl žydų atstovų dalyvavimo Londono Palestinos konferencijoje.

NIURNBERGO TEISMO SPRENDIMAS ATIDETAS.

Niurnbergas. - Tarptautinis teismas paskelbė, kad teismo sprendimas bus paskelbtas ne rugsėjo 23, o 30 d.

UP iš Londono praneša, kad, pagal iš sovietų sklindančius gandus, teismas negali susitarti dėl šešių kaltinamųjų organizacijų kaltės. Nors teismo posėdžiausiose užtikrinta paslaptis, bet sklinda gandai, kad vienas iš teisėjų pasisako prieš kaltinimą. Sakoma, jog jis išsitarė, kad ir 18-19 metų jaunuoliai, išaugę Hitlerio sistemoje, pripažinti kalti, nes, pav., SS visi bendrai yra kaltinami.

Tikroji priežastis, dėl ko nesijeiama padaryti sprendimo, yra ta, kad ji reikia būtina išversti į keturias kalbas.

Vyriausybės slauksniai praneša, kad sprendimo paskelbimas yra dėl to atidėtas, kad atsirado naujos kaltinamosios medžiagos. Tačiau šios žinios yra visiskai priešingos tom, kur sakoma, kad teisejai sueje į konfliktą.

Kontrolinė Vokietijos Taryba praneša, kad sprendimų įvykdymo data, nei vieta nebus skelbiama.

Pittsburg (JAV) - Dr. Vladimir Macek, kroatų vadas ir kroatų socialistinės ūkininkų partijos pirmininkas, kuris šiuo metu gyvena užsieny, atvyko į JAV dalyvauti suvienitųjų kroatų kongrese. Jis pareiškė, kad maršalas Tito Jugoslavijoje gavo valdžią tik sąjungininkų padedamas.

Maskva. - Tassas paneigė žinią, kad du sovietų pulkai Albanijoje persikėlė prie graikų sienos. Jis taip pat paneigė žinią, kad sovietai Albanijoje, Sasseno saloje, įrengė oro laivyno atsparos punktą.

TRUMPŲS ŽINIUS

Aterai. - Teismo organų nutarimu, Atenuose buvo uždarytos komunistų partijos būstulės. Per uždarymą suimta apie 30 asmenų.

Bernas. - Šveicarija paskutiniu metu Prancūzijai perdavė daug vokiečių karo belaisvių, kurie buvo nabege iš sąjungininkų belaisvės.

Roma. - Per vieną kito seansą buvo išbarstyti neofasistiniai atsisaukimai. Trys vyrai, tai atlikę, pasirodė.

Vasingtonas. - JAV užsienio reikalų ministerijos reikalų vedėjas mačo, kad ateityje visos Wallace kalbos, kurias jis norės skaityti apie užsienio politiką, turės būti patiekiamos užsienio reikalų ministerijai patikrinti.

Varšuvą. - Netoli sovietų sienos sunaikinta viena partizanų grupė. 106 asmenys per valymo akciją leikų kariu buvo nužudyti. Tai yra ukrainiečiai, daugiausiai buvo vokiečių kariuomenės ir SS kariai.

Atenai. - Oficialiai pranešama, kad albanai buvo užpuole graikų teritoriją, bet buvo atmesti. Penktadienį ir šeštadienį albanai buvo pradedę saudyti 3 graikų pasienio postus. Ginkluotos partizanų gaujos, matyti albanai, palengvino albanų kariuomenei išėjimą iš graikų teritoriją.

Aterai. - Iš Salonikų pranešama, kad 3000 žmonių gauja nuo Jugoslavijos sienos užpuole Thessalijos sritį ir, puole du graikų karius juos žūgčius. Graikų kariuomenei pavyko banda atmesti iki Jugoslavijos sienos. Graikų saugumo ministras gavo pranešimą, kad visi Thessalijos keliai ir tiltai sistematingai yra sprogdinami.

Vasingtonas. - JAV karinės pajėgos KINIJOJ liks ten tol kol bus pasiekta tikra vienybė ir susitarimas. Užsienio reikalų ministerija praneša, kad ju daliniai bus tuoj, kai tik atlikę savo uždavymus, atitraukti.

Pasaulinis ukis.

Paryžius. - Užsienio reikalų ministras Gruberis pirmadienį kalbėjosi su rumunų užsienio reikalų ministru Tatarescu ir graikų ministru pirmininku Tsaldaris.

Pasikalbėjimu, kurie praėjo draugiskoje nuotaikoje, tema buvo atnaujinimas diplomatinio santykiu. Taip pat buvo tariamasi apie pasikeitimą prekėmis.

Dr. Gruberis visu pirma stengiasi užmegsti santykius su Čekoslovakija, Vengrija ir Jugoslavija. Jis nori susitarti ukiais Dubojaus klausimais.

Vasingtonas. - Prezidentas Trumanas pasiūlyė susaukti JTO mokslinę komisiją pasitarti žaliavų klausimu, numatant netolimoje ateity galimą atomo energijos vartojimą.

Paryžius. Anglu-prancūzų ukiniai pasitarimai, sprendžiant iš neoficialių šaltinių sustojo prieš pat pabaigą. Turi būti sudaryta sutartis, kuri sustiprintų ukinius, politinius ir kultūrinius santykius.